Gender Euphoria

Aneta Fibingerová

Praktická bakalářská práce

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí práce: MgA. Štěpánka Stein

Oponent: doc. MgA. et MgA. Pavel Mára

Opava 2025

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Studentka: Mgr. Aneta Fibingerová

UČO: 61602

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: Gender Euphoria

Téma práce anglicky: Gender Euphoria

Zadání: Fotografická reflexe procesu uvědomování si vlastní identity a vnitřního coming-outu transgender mužů.

Literatura:

Vedoucí práce: Mgr. Štěpánka Stein

Datum zadání práce: 16. 5. 2025

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstrakt

Soubor propojuje portréty transgender mužů s vizuálním ztvárněním procesu vnitřního uvědomování si vlastní identity – krajin a prostor reflektujících křehké i silné okamžiky sebepřijetí. V centru stojí zkušenost genderové euforie – protikladu genderové dysforie – tiché radosti z bytí v souladu se svou identitou. Tato radost však může nést viditelné stopy. Jizvy, které pro někoho znamenají svobodu, mohou být pro jiného nedobrovolným coming outem. Fotografie se stávají svědectvím odvahy a oslavou těl, která překračují normativní rámec.

Klíčová slova: coming out, LGBTQ+, identita, transgender, portrétní fotografie

Abstract

The series combines portraits of transgender men with visual representations of inner self-realization—landscapes and spaces reflecting fragile yet powerful moments of self-acceptance. At its core is the experience of gender euphoria—the counterpart to gender dysphoria—a quiet joy of living in harmony with one's identity. Yet this joy can carry visible traces. Scars that mean freedom to some may become an involuntary coming-out to others. The photographs stand as a testament to courage and a celebration of bodies that transcend normative boundaries.

Keywords: coming out, LGBTQ+, identity, transgender, portrait photography

Explikace

Portrétně-dokumentární část souboru zachycuje české transgender muže (tj. osoby, které prošly medicínskou změnou pohlaví z ženy na muže – tzv. medicínskou tranzicí). Název souboru „Gender Euphoria", tj. genderová euforie, je opakem stavu genderové dysforie – lékařského termínu, který popisuje pocit nepohodlí až úzkosti, kterou zažívá člověk, jehož biologické pohlaví není v souladu s vnitřně prožívanou genderovou identitou. Na rozdíl od genderové dysforie není genderová euforie oficiálním termínem. Je to slovní spojení, kterým sami transgender lidé často popisují radost z toho, že mohou konečně žít v souladu s tím, kým se vždy cítili být (ať už sociálně nebo po fyzické stránce).

Tuto radost však předchází tichý, dlouhý proces vnitřního coming outu – tedy přiznání si sám sobě, kým skutečně jsem, bez ohledu na očekávání okolí, rodiny či společnosti. Nejde přitom jen o poznání vlastní identity, ale i o přijetí a následné rozhodnutí, že už dál nechci žít život, který mi nepatří. Pro mnoho trans lidí je tento vnitřní coming out zlomovým momentem, ve kterém si poprvé dovolí uvažovat o své budoucnosti s nadějí a reálnou vizí plnohodnotného života v souladu se sebou samým.

Konkrétně u transgender mužů, kteří se rozhodnou pro medicínskou tranzici, je velmi často důležitým krokem operace hrudníku, tj. modelace původního ženského hrudníku na mužský. Tento milník jejich tranzice jim může pomoci být tělesně více v souladu se svou prožívanou identitou a mohou např. konečně zažít radost z toho, že v létě nemusí zakrývat horní část těla při plavání v bazénu nebo na jiném veřejném místě – tzn. v situacích, které jsou pro většinu mužů naprosto obyčejné a samozřejmé, ale pro trans muže jsou velkým pozitivním zlomem v životě a důvodem k radosti – k genderové euforii.

Ale i toto bohužel může mít své úskalí – tato operace totiž nejde utajit, protože zanechává výrazné jizvy. Většinu lidí by možná teď napadlo, že jizvy přeci nejsou nic strašného, protože většina lidí nějaké jizvy má, ať už velké nebo menší. Bohužel to tak ale často není, protože jizvy po této operaci jsou velmi specifické a v některých případech i velmi viditelné. Smutnou ironií tedy je, že něco pro většinu mužů tak obyčejného, jako je odhalený hrudník mimo soukromý prostor, může být pro transgender muže po operaci i nevyhnutelným coming-outem úplně neznámým lidem. Kvůli jizvám na hrudníku mohou čelit nepříjemným pohledům okolí, v horším případě otázkám, v nejhorším případě verbálním a bohužel i fyzickým útokům kvůli své identitě. Chvíle, ve které by měli konečně cítit zaslouženou euforii, se tak může stát dalším zdrojem nepříjemných pocitů.

Proč by ale toto měl v civilizované společnosti kdokoliv zažívat? Cílem tohoto projektu je ukázat, že trans lidé jsou normální lidé jako všichni ostatní – „jen" ale bohužel dostali do života zásadní komplikaci. Mladí muži na fotografiích jsou důkazem, že i s touto pro většinu lidí nepředstavitelnou životní překážkou lze bojovat a žít šťastný život. Pro většinu z nich to bylo úplně poprvé, kdy se nechali

fotografovat s odhaleným hrudníkem, u některých modelů zachycených na veřejném místě i první příležitost, kdy odhalili horní polovinou těla mimo soukromí. Vážím si jich za jejich odvahu i za to, že mi dali důvěru stát se součástí tohoto důležitého okamžiku v jejich životech. Mají můj obdiv, s jakou vnitřní silou se dokázali poprat s osudem, který si nevybrali. Mým záměrem je ukázat diverzitu těl mimo „normativní" rámec a tím také sdělit, že i taková těla prostě existují a nejsou důvodem ke studu nebo zbytečné stigmatizaci, protože prožívat radost ze svého těla si zaslouží každý.

Periodická sous

